

Det er sådanne fremadrettede sikkerhedspolitiske tiltag, der er centrale for regeringen.

Situationen i dag er en anden end før. Åbenheden omkring udenrigs- og sikkerhedspolitiske overvejelser er i dag større, end de fleste for blot få årtier siden havde fantasi til at forestille sig. Det er en udvikling, jeg har lagt stor vægt på at fremme. Det er vigtigt, at både Folketinget og den bredere offentlighed har et, hvad jeg vil kalde retvisende billede af den udenrigspolitik, som regeringen fører. Formuleringen af udenrigs- og sikkerhedspolitikken finder i dag sted i tæt samspil mellem alle involverede parter.

Det gælder også for Grønland og Færøerne. I efteråret 1995 nedsatte vi en permanent dansk-grønlandsk embedsmandsgruppe med henblik på en styrket dialog om sikkerheds- og udenrigspolitiske spørgsmål, der berører Grønland. Under mit besøg på Færøerne i sidste uge endes lagmanden og jeg om at nedsætte en dansk-færøsk embedsmandsgruppe, der skal styrke dialogen mellem Færøerne og Danmark om udenrigspolitiske spørgsmål, der berører Færøerne. Det finder jeg er en rigtig og naturlig udvikling. De to embedsmandsgrupper er i tråd med den fremadrettede udenrigs- og sikkerhedspolitik, som regeringen lægger vægt på at føre.

Forhandling

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må selvfølgelig starte med at sige tak til udenrigsministeren for redegørelsen, men desværre samtidig konstatere, at udenrigsministeren jo langtfra har villet imødekomme de ønsker, der har været fra vores side om at få åbnet for arkiverne.

Der er to hovedproblemer i denne sag. Det ene er det spørgsmål, som udenrigsministeren betegnede med ordene »at få et retvisende billede af dansk udenrigspolitik«. Vores mistanke er, at der er foregået et dobbeltspil omkring dansk atomvåbenpolitik i årene efter 1968 på akkurat samme vis, som der gjorde det, og som det er dokumenteret i DUPI-rapporten, i årene før 1968. Problemet efter 1968 vedrører først og fremmest det såkaldte anløbsspørgsmål, altså spørgsmål om atomvåben om bord på amerikanske og engelske krigsskibe, som besøgte danske havne i 1970'erne og 1980'erne.

En enkelt bemærkning også om ministeren, der ikke vil deltage i en diskussion om enkelthe-

der i DUPI-rapporten, som han finder er rent historisk. Desværre er den ikke bare rent historisk. Det vil jeg vende tilbage til, for Thulebasen kan gå hen og få en meget ubehagelig rolle i forbindelse med de planer om ændringer af atomstrategierne i USA og Rusland, som er undervejs bl.a. som følge af NATO-udvidelsen. Så der er altså ikke bare tale om et historisk problem.

For det andet er der også ting i DUPI-rapporten, som stadig væk sætter spørgsmålstegn ved de redegørelser, som ministeren gav Folketinget, bl.a. spørgsmålet om den såkaldte definitive afklaring, som USA havde givet om atomvåben i Grønland i perioden før 1968. Denne definitive afklaring viste sig at være forkert. Det har ministeren ikke villet korrigerer over for Folketinget, og vi står altså i den situation, at ministeren har givet Folketinget forkerte oplysninger om antallet af atomvåben og senere hen har nægtet at korrigerer det.

Men jeg vil vende tilbage til spørgsmålet om atomvåben på krigsskibene. Der siger ministeren, at tillægsaftalen i 1968 skabte overensstemmelse med dansk atompolitik. Der var bare det problem med tillægsaftalen, at den indeholdt et gevaldigt hul. Den tog nemlig ikke stilling til spørgsmålet om krigsskibe i danske havne, heller ikke i grønlandske.

Derfor var det sådan, at i den samtale, som det fremgår af DUPI-rapporten at daværende statsminister Jens Otto Krag havde – jeg tror, det var i 1967 – med den amerikanske ambassadør, blev der faktisk indgået en aftale mellem statsminister Krag og USA, ja, dér gav man jo tilsagn om, at man ville ikke spørge, om krigsskibe havde atomvåben med, når de besøgte Danmark.

Derfor må USA fra tidspunktet for denne samtale og så hele perioden frem have været i god tro med hensyn til, at de da gerne måtte tage atomvåben med eller i hvert fald lade være med at oplyse, om der var atomvåben på skibene. De har givetvis opfattet den samtale med Krag på nøjagtig samme måde, som de i sin tid opfattede brevet fra H.C. Hansen: som en faktisk godkendelse af, at de kunne gøre, som det passede dem.

Derfor er det ikke rigtigt, når ministeren siger, at tillægsaftalen og de erklæringer, der blev udvekslet i 1968 efter brintbombeflystyrtet, skabte overensstemmelse med dansk atompolitik. De skabte måske overensstemmelse med baseaftalen, men de skabte ikke overensstemmelse mellem dansk atompolitik og så det, der rent faktisk foregik på krigsskibene.